

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1982-1983

3 NOVEMBER 1982

Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 463 van de wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling

MEMORIE VAN TOELICHTING

Op grond van artikel 466 van het Wetboek van Koophandel (wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling), wordt bij het vonnis van faillieverklaring door de rechtbank van koophandel een rechter-commissaris benoemd.

De bevoegdheden van de rechter-commissaris zijn in het artikel 463 van het Wetboek van koophandel omschreven : « De rechter-commissaris is inzonderheid belast met het toezicht op en het bespoedigen van de verrichtingen, het beheer en de vereffening van het faillissement; hij brengt ter terechtzitting verslag uit over al de geschillen waartoe het faillissement aanleiding kan geven; hij beveelt de dringende maatregelen vereist voor de beveiliging en de bewaring van de goederen van de failliete boedel; hij is ook voorzitter van de vergaderingen van de schuldeisers van de gefailleerde. »

Luidens artikel 622 van het Gerechtelijk Wetboek heeft de rechter-commissaris, lid van de rechtbank, slechts bevoegdheid binnen de grenzen van zijn gerechtelijk arrondissement.

Een dergelijke regeling blijkt weinig praktisch te zijn inzake faillissementen, waar snel maatregelen moeten worden getroffen ten aanzien van de goederen van een gefailleerde die overal in het land kunnen gelegen zijn.

Ook de ambtelijke opdracht is in dit verband eveneens bezwaarlijk toe te passen.

R. A 12586
SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1982-1983

3 NOVEMBRE 1982

Projet de loi modifiant l'article 463 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis

EXPOSE DES MOTIFS

En vertu de l'article 466 du Code du commerce (loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis), le tribunal de commerce, par le jugement qui déclare la faillite, nomme un juge-commissaire.

Les attributions de ce juge-commissaire sont fixées par l'article 463 du Code de commerce : « Le juge-commissaire est chargé spécialement d'accélérer et de surveiller les opérations, la gestion et la liquidation de la faillite : il fera, à l'audience, le rapport de toutes les contestations qu'elle pourra faire naître; il ordonnera les mesures urgentes nécessaires pour la sûreté et la conservation des biens de la masse, et il présidera les réunions des créanciers du failli. »

En vertu de l'article 622 du Code judiciaire, le juge-commissaire, membre du tribunal de commerce, n'a de compétence que dans les limites de son arrondissement judiciaire.

Une telle règle s'avère peu pratique en matière de faillite où des mesures doivent être prises rapidement à l'égard de biens pouvant être situés dans tout le pays.

Le recours aux commissions rogatoires est de nature à ralentir considérablement le déroulement des opérations.

R. A 12586

Aldus kan de rechter-commissaris, die tegelijk op de curator toezicht moet houden en hem bijstaan, zijn controle-opdracht niet op afdoende wijze vervullen wanneer hij de curator buiten zijn gerechtelijk arrondissement niet kan vergezellen.

De argumenten die voor een uitbreiding van de territoriale bevoegdheid van de rechter-commissaris pleiten zijn talrijk : een snelle en doeltreffende afwikkeling van de vereffening van het faillissement, de vermindering van het risico van bedrog, een voortdurend toezicht op het beheer van de curator, enz.

Dit ontwerp van wet beoogt in het artikel 463 van het Wetboek van koophandel (wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling) een nieuw lid in te voegen, dat voorziet in een extraterritoriale bevoegdheid van de rechter-commissaris, als zulks wegens ernstige en dringende omstandigheden nodig is.

De voorgestelde tekst is geïnspireerd op artikel 62*bis* van het Wetboek van strafvordering, dat voorziet in een dergelijke uitbreiding van de territoriale bevoegdheid voor de onderzoeksrechter.

Dit is, Dames en Heren, de strekking van het ontwerp van wet dat ik u ter beraadslaging voorleg.

De Minister van Justitie,

J. GOL.

Ainsi, le juge-commissaire, qui est à la fois le surveillant et l'auxiliaire du curateur, ne peut mener à bien sa mission de contrôle s'il lui est interdit d'accompagner le curateur en dehors de son arrondissement judiciaire.

Les arguments en faveur d'une extension des attributions *ratione loci* du juge-commissaire sont nombreux : assurer au mieux et efficacement une procédure rapide de liquidation de la faillite, diminuer les risques de fraude, contrôler de manière permanente la gestion du curateur, etc.

Le présent projet de loi a pour objet d'ajouter à l'article 463 du Code de commerce (loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis) un alinéa qui prévoit une compétence extra-territoriale du juge-commissaire chaque fois qu'il existe des circonstances graves et urgentes.

Le texte proposé s'inspire de l'article 62*bis* du Code d'instruction criminelle qui prévoit semblable extension de la compétence territoriale en faveur du juge d'instruction.

Tel est l'objet, Mesdames, Messieurs, du projet de loi que je soumets à vos délibérations.

Le Ministre de la Justice,

J. GOL.

ONTWERP VAN WET

BOUDEWIJN,
Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op voordracht van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Justitie is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

ENIG ARTIKEL

In artikel 463 van de wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd : « De rechter-commissaris kan buiten zijn arrondissement alle tot zijn opdracht behorende handelingen verrichten, wanneer hij van oordeel is dat ernstige en dringende omstandigheden zulks vereisen. »

Gegeven te Brussel, 15 oktober 1982.

BOUDEWIJN.

Van Koningswege :
De Minister van Justitie,

J. GOL.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,
Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE UNIQUE

Dans l'article 463 de la loi du 18 avril 1851 relative aux faillites, banqueroutes et sursis, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1er et 2 : « Le juge-commissaire peut procéder hors de son arrondissement à tous actes relevant de ses attributions, s'il estime que des circonstances graves et urgentes le requièrent. »

Donné à Bruxelles, le 15 octobre 1982.

BAUDOUIN.

Par le Roi :
Le Ministre de la Justice,

J. GOL.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede vacatiekamer, de 9e augustus 1982 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot wijziging van artikel 463 van de wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling », heeft de 25e augustus 1982 het volgend advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : P. TAPIE, kamervoorzitter,

Ch. HUBERLANT en P. FINCCEUR, staatsraden,

R. PIRSON en L. MATRAY, assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw : M. VAN GERREWEY, toegevoegd griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer P. TAPIE.

Het verslag werd uitgebracht door de heer G. PIQUET, eerste auditor.

De Griffier,
M. VAN GERREWEY.

De Voorzitter,
P. TAPIE.

Voor uitgifte afgeleverd aan Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie de 31e augustus 1982.

De Hoofdgriffier van de Raad van State d.d.,
G. SCHOETERS.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre de vacations, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice, le 9 août 1982, d'une demande d'avis sur un projet de loi « modifiant l'article 463 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis », a donné le 25 août 1982 l'avis suivant :

Le projet n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de :

Messieurs : P. TAPIE, président de chambre,

Ch. HUBERLANT et P. FINCCEUR, conseillers d'Etat,

R. PIRSON et L. MATRAY, assesseurs de la section de législation,

Madame : M. VAN GERREWEY, greffier assumé.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. P. TAPIE.

Le rapport a été présenté par M. G. Piquet, premier auditeur.

Le Greffier,
M. VAN GERREWEY.

Le Président,
P. TAPIE.

Pour expédition délivrée au Vice-Premier Ministre et Ministre de la justice le 31 août 1982.

Le Greffier en chef du Conseil d'Etat f.f.,
G. SCHOETERS.